

Podsumowanie kampanii profrekwencyjnej przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.

Anna Biloboka, *Jagiellonian University (Cracow, Poland)*

E-mail: anna.biloboka@protonmail.com

<https://orcid.org/0009-0008-4443-5168>

Bartłomiej Małczyński, *Jagiellonian University (Cracow, Poland)*

E-mail: bartlomiej.s.malczynski@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-9448-6186>

Streszczenie

W okresie od lutego do czerwca 2024 roku Fundacja *Institut Polityk Publicznych* prowadziła profrekwencyjną kampanię społeczną, której celem było aktywne zachęcanie obywateli do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku. Kampania powinna była pokazać obywatelom, jak ważne jest aktywne i świadome uczestnictwo w procesach demokratycznych, w tym w wyborach do PE, oraz jakie korzyści może to przynieść w ich codziennym życiu. Dodatkowo kampania koncentrowała się na zwiększeniu świadomości polskich obywateli na temat istoty demokracji uczestniczącej oraz aktywnego udziału w życiu społeczno-politycznym Unii Europejskiej. Wszystkie działania w ramach kampanii zostały zrealizowane m.in. przez Annę Bilobokę oraz Bartłomieja Małczyńskiego – współpracowników merytorycznych IPP. Niniejszy tekst przedstawia podsumowanie podjętych działań oraz ich efekty.

Słowa kluczowe: Parlament Europejski, wybory, partycypacja obywatelska

Summary of the pro-turnout campaign before the 2024 European Parliament elections

Abstract

From February to June 2024, the Foundation *Institute of Public Policies* (hereinafter: Institute, IPP) conducted a pro-turnout social campaign aimed at actively encouraging citizens to vote in the elections to the European Parliament in 2024. The campaign must make citizens aware of the importance of active and conscious participation in democratic processes, including the elections to the EP, and what benefits it can bring to everyday life. Additionally, the campaign was focused on increasing the

awareness of Polish citizens about the essence of participatory democracy and active participation in the socio-political life of the European Union. All activities within the campaign were carried out, among others, by Anna Biloboka and Bartłomiej Matczyński – substantive collaborators of the IPP. This text presents a summary of the activities and their effects.

Keywords: European Parliament, elections, civic participation

Fundacja *Instytut Polityk Publicznych* (dalej: Instytut, IPP) to niezależna, niepartyjna organizacja pozarządowa założona w 2015 roku. Instytut działa bez celu zysku, a jego misją jest doskonalenie pracy instytucji i organów Rzeczypospolitej, budowa wspólnoty aktywnych obywateli i wzmocnienie pozycji Polski w Europie i świecie. Instytut ma znaczące doświadczenie w realizacji projektów społecznych i eksperckich oraz we współpracy z administracją publiczną (zarówno rządową, jak i samorządową). Także specjalizuje się w badaniach, opracowywaniu raportów i publikacji naukowych, prowadzeniu konsultacji społecznych, organizacji wydarzeń, wspieraniu NGO oraz działaniach edukacyjnych. Oprócz kampanii profrekwencyjnej przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, IPP realizował projekty: *EUROPE DIRECT Kraków (2021–2025)*; konsultacje społeczne: *Projekt Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030/2050 (2023)*, *Krakowski Panel Klimatyczny (2020–2021)*, *Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” (2020)*, oraz Centrum Obywatelskie *Centrum C 10* (trzy edycje, 2020–2026). Instytut także prowadzi podcast *Komentarz ekspertów* w formie rozmów z ekspertami na tematy związane z demokracją partycypacyjną i deliberacyjną, Unią Europejską oraz aktualnymi kwestiami polityczno-społecznymi. Podcast jest dostępny na platformach *YouTube*, *Spotify* oraz *Apple Podcasts*. Wszystkie zrealizowane projekty, jak również obecne i przyszłe działania IPP, mają na celu promowanie demokracji i partycypacji obywatelskiej, wspieranie społeczności lokalnych oraz budowanie świadomości obywatelskiej.

Profrekwencyjna kampania społeczna, przeprowadzona przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku, obejmowała kilka elementów:

- działania komunikacyjne i edukacyjne w mediach społecznościowych,
- 11 odcinków serii podcastu IPP *Komentarz wyborczy*,
- 13 wydarzeń online, offline oraz hybrydowych, w tym cykl 5 konferencji, 3 debaty hybrydowe oraz 2 wyborcze punkty informacyjne,
- mailingi do jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, zachęcające do udostępniania przygotowanych przez IPP materiałów dotyczących wyborów (artykuł na stronę internetową, plakat, ulotka, pakiet grafik),
- powyborcza kampania z podziękowaniem za udział w wyborach, połączona z badaniem ankietowym na temat doświadczeń związanych z procesem wyborczym.

W ramach kampanii profrekwencyjnej zostało zorganizowanych 5 online i hybrydowych konferencji na tematy związane z rolą UE we współczesnym świecie, wyborami do PE oraz wpływem obywateli na przyszłość UE. Nagrania ze wszystkich konferencji zostały udostępnione na kanale IPP w *YouTube*. Moderatorem i organizatorem wszystkich konferencji był Bartłomiej Matczyński, współpracownik merytoryczny IPP, prowadzący wielu konferencji i podcastów.

Konferencja I: Ukraina a wybory do Parlamentu Europejskiego

W dniu 24 lutego 2024 roku odbyła się online pierwsza z cyklu konferencja pt. *Ukraina a wybory do Parlamentu Europejskiego*, poświęcona analizie sytuacji w Ukrainie oraz jej wpływu na politykę UE. Zaproszeni eksperci i ekspertki przedyskutowali politykę bezpieczeństwa i obrony UE oraz potencjalne rozszerzenie się UE o Ukrainę. Omówiono także kwestie migracji, ochronę dziedzictwa kulturowego Ukrainy oraz inne społeczno-kulturowe aspekty. Prelegenci i prelegentki: dr Marzenna Guz-Vetter,¹ red. Bartłomiej Kucharski,² dr Elżbieta Olzacka,³ dr Marta Pachocka,⁴ dr Monika Szynol⁵ oraz red. Sławomir Zagórski.⁶

Konferencja II: Unia Europejska i Ład Światowy

Druga online-konferencja pt. *Unia Europejska i Ład Światowy* była poświęcona wyborom planowanym w 2024 roku (do Parlamentu Europejskiego oraz w Indiach i Stanach Zjednoczonych), relacjom między Globalnym Południem a Północą, migracjom, trwającym konfliktem oraz przyszłości UE w kontekście globalnych wyzwań politycznych i społecznych. Konferencja była podzielona na dwa panele tematyczne: *Europa i Bliski Wschód* oraz *Europa, Indie i Chiny*.

Pierwszy panel pt. *Europa i Bliski Wschód* odbył się 18 marca 2024 r. i obejmował dyskusje na temat Europy w obliczu kryzysu migracyjnego oraz jej relacji z Bliskim Wschodem. Przedstawiono aktualne wyzwania związane z polityką migracyjną i azyłową UE, omówiono sytuację na Bliskim Wschodzie, ze szczególnym uwzględnieniem trwających konfliktów, oraz rolę, jaką mogą odegrać USA, UE i NATO w stabilizacji ładu światowego. Podkreślono również znaczenie europejskich wartości demokratycznych, praw człowieka i solidarności. Zaproszeni goście: dr Sylwia K. Mazur,⁷ ambasador Krzysztof Płomiński⁸ oraz ambasador Jan Truszczyński.⁹

¹ Urzędniczka państwowa i unijna, pełniąca obowiązki dyrektora Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce w latach 2015–2016 i 2022–2023.

² Dziennikarz z branży militarnej, związany z miesięcznikiem „Wojsko i Technika” od 2015 roku.

³ Doktor nauk społecznych, kierowniczka modułu krajowego w projekcie *Erasmus+ Jean Monnet Policy Debate* (2023–2026), zajmująca się dyplomacją dziedzictwa UE w Ukrainie.

⁴ Adiunkt w Instytucie Studiów Międzynarodowych SGH w Warszawie, adiunkt w Ośrodku Badań nad Migracjami UW, członkini Zarządu Research Committee RC46 „Migration and Citizenship” w IPSA oraz Zarządu PECSA.

⁵ Adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ekspertka *Team EUROPE DIRECT Polska*.

⁶ Dziennikarz *Wirtualnej Polski* i *Newsweek Polska*, historyk, autor i współautor kilku książek o historii wojskowości.

⁷ Doktor nauk prawnych, badaczka w *Centrum Badawczym nad Przyszłością Prawa* na Universidade Católica Portuguesa oraz adiunkt w Katedrze Nauk o Polityce i Administracji w WSliZ w Rzeszowie. Autorka publikacji naukowych dotyczących unijnej polityki migracyjnej i azyłowej, praw podstawowych oraz relacji zewnętrznych UE.

⁸ Emerytowany dyplomata, ambasador *ad personam*, były dyrektor i dwukrotny wicedyrektor Departamentu Afryki i Bliskiego Wschodu w MSZ. Pracował na placówkach w Libii i Jordanii, pełnił funkcję ambasadora RP w Iraku i Arabii Saudyjskiej. Podczas jego misji w Bagdadzie Polska reprezentowała interesy USA w Iraku.

⁹ Wykładowca w Akademii Finansów i Biznesu Vistula oraz w Polskim Instytucie Dyplomacji. Specjalista

Drugi panel konferencji, zatytułowany *Europa, Indie i Chiny*, odbył się 22 marca 2024 r. i był poświęcony roli UE i NATO w tworzeniu ładu międzynarodowego, wpływie kryzysu integracji europejskiej na relacje z Indiami i Chinami, eskalującą rywalizację USA i Chin oraz jej konsekwencjach dla globalnego porządku i polityki UE. Dyskutowano również o wyborach w USA i Indiach oraz relacjach między globalnym południem a północą w kontekście migracji. Prelegentami byli: prof. dr hab. Bogdan Góralczyk,¹⁰ dr hab. prof. UJ Piotr Kłódkowski¹¹ oraz dr Marek Moroń.¹²

Konferencja III: *Rolnictwo i klimat w UE*

Podczas trzeciej konferencji pt. *Rolnictwo i klimat w UE* (9 kwietnia 2024 r.) eksperci i ekspertki dyskutowali na temat przyszłości europejskiego rolnictwa w kontekście zmieniającego się klimatu oraz podzielili się swoją wiedzą i perspektywami dotyczącymi *Europejskiego Zielonego Ładu* i jego społecznego i ekologicznego wymiaru. Dyskutowano także o wyzwaniach, jakie stoją przed sektorem rolnictwa, jak również o społecznych aspektach protestów rolniczych i potrzebie właściwej komunikacji na temat polityki klimatycznej. Ważnym tematem była rola edukacji w przygotowaniu społeczeństwa do zielonej transformacji oraz eko-schematy i alternatywne podejścia do rolnictwa, podkreślając ich wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych. Nie zabrakło również refleksji nad wpływem rolniczych protestów na zbliżające się wybory europejskie. Zaproszeni eksperci i ekspertki: prof. Tomasz Piechota,¹³ prof. Piotr Skubała¹⁴ oraz dr Paulina Sobiesiak-Penszko.¹⁵

Konferencja IV: *Głos obywateli w Unii Europejskiej*

Przedostatnia z cyklu była hybrydowa konferencja pt. *Głos obywateli w Unii Europejskiej*, która odbyła się 24 kwietnia 2024 r. w Biurze Parlamentu Europejskiego w Polsce w Warszawie. Zaproszeni prelegenci i prelegentki przedstawili teoretyczne i praktyczne aspekty demokracji deliberacyjnej i partycypacyjnej. Wyjaśniono, jak teoretyczne modele demo-

ds. integracji europejskiej w MSZ (1982–1988), zastępca ambasadora Przedstawicielstwa Polski przy Wspólnotach Europejskich (1989–1993), Stały Przedstawiciel Polski przy UE (1996–2001), doradca prezydenta ds. UE (2001). W latach 2001–2005 – główny negocjator członkostwa Polski w UE oraz kolejno podsekretarz stanu i sekretarz stanu w MSZ.

¹⁰ Politolog, sinolog, dyplomata, publicysta, były ambasador RP w Tajlandii, Filipinach i Mjanmie, a wcześniej – na Węgrzech.

¹¹ Profesor w Katedrze Porównawczych Studiów Cywilizacji UJ, były ambasador RP w Indiach, z akredytacją w Bangladeszu, Nepalu, na Sri Lance i Malediwach, członek Rady ds. Azji i Pacyfiku MSZ RP.

¹² Doktor socjologii, wykładowca w Katedrze Porównawczych Studiów Cywilizacji UJ, dyplomata, były konsul generalny RP w Mumbaju, specjalizuje się w kwestiach Azji Południowej.

¹³ Profesor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ekspert w obszarze rolnictwa konserwującego, szczególnie bezorkowych sposobach uprawy roli.

¹⁴ Polski ekolog, akarolog, profesor nauk biologicznych, etyk środowiskowy, popularyzator nauki, edukator ekologiczny, działacz na rzecz ochrony przyrody, aktywista klimatyczny.

¹⁵ Doktor socjologii, analityczka i dyrektorka *Programu Zrównoważonego Rozwoju i Polityki Klimatycznej* w Instytucie Spraw Publicznych, ekspertka *Climate Leadership UNEP/GRID-Warszawa* oraz Koalicji Klimatycznej.

kracji deliberacyjnej mogą wpływać na procesy polityczne oraz omówiono praktyczny wymiar wprowadzenia narzędzi deliberacyjnych, w tym prawne komplikacje, ewentualne wyzwania oraz potencjał deliberacji w dążeniu do dobra publicznego. Ekspertki i eksperci podzielili się własnym doświadczeniem praktycznego wykorzystania deliberacji w obszarach zdrowia publicznego, transformacji energetycznej i miejskiej polityki klimatycznej. Wielokrotnie podkreślano znaczenie edukacji i komunikacji jako kluczowych narzędzi w angażowaniu obywateli w procesy decyzyjne na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim. Prelegentki i prelegenci: dr hab. prof. UAM Piotr W. Juchacz,¹⁶ Konrad Szpak,¹⁷ dr Wojciech Ufel,¹⁸ dr hab. prof. UJ Aleksandra Wagner,¹⁹ dr hab. prof. UW Marta Witkowska²⁰ oraz dr Michał Zabdyr-Jamróz.²¹

Konferencja V: *Unia Europejska na miarę ery cyfrowej*

Piąta konferencja pt. *Unia Europejska na miarę ery cyfrowej* odbyła się 16 maja 2024 r. i dotyczyła kwestii cyfrowej transformacji, cyberzagrożeń i sztucznej inteligencji (AI) w UE, szczególnie w kontekście nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego. Podczas spotkania przedstawiono aktualny stan transformacji cyfrowej w Polsce, omówiono regulacje dotyczące cyberbezpieczeństwa i AI oraz podkreślono znaczenie bezpieczeństwa cyfrowego. Dyskusje skupiały się również na cyfrowych szansach i zagrożeniach dla demokracji oraz problemie dezinformacji w kontekście wyborów narodowych i europejskich. Prelegentki i prelegenci: dr Damian Flisak,²² dr Jarosław Greser,²³ mgr Ilona Poseluzna²⁴ oraz dr hab. Marta Witkowska, prof. UW.

¹⁶ Polski filozof, dr hab. nauk humanistycznych, profesor uczelni na Wydziale Filozoficznym UAM, dyrektor Centrum Transdyscyplinarnych Badań nad Sędziami Spotecznymi i Sądami – DIKASTAI, wiceprezydent *European Network of Associations of Lay Judges*.

¹⁷ Prezes Instytutu Polityk Publicznych, internacjolog, nauczyciel akademicki, członek *The International Association for Energy Economics, Climate-KIC Alumni Association* oraz Polskiego Stowarzyszenia Badań Wspólnoty Europejskiej (PECSA).

¹⁸ Doktor nauk o polityce i administracji, adiunkt w Instytucie Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, specjalizuje się w filozofii polityki i teorii demokracji, a w szczególności deliberacji, populizmu i demokracji partycypacyjnej.

¹⁹ Współautorka programu i koordynatorka specjalizacji *Komunikowanie Spoleczne* IS UJ, specjalizuje się w socjologii komunikowania i społecznych aspektach energetyki.

²⁰ Doktor nauk o polityce, adiunkt na Uniwersytecie Warszawskim, była kierowniczka Zakładu Prawa i Instytucji Europejskich (2015-2019), Redaktor Naczelna czasopisma „Przegląd Europejski” od 2021 r., ekspertka *Team EUROPE DIRECT Polska* od 2009 roku.

²¹ Doktor nauk politycznych, adiunkt w Instytucie Zdrowia Publicznego UJ, współpracownik Europejskiego Obserwatorium Systemów i Polityk Zdrowotnych w Brukseli.

²² Doktor nauk prawnych (Uniwersytet Ludwika i Maksymiliana w Monachium), radca prawny, specjalista w zakresie prawa najnowszych technologii, w tym sztucznej inteligencji oraz własności intelektualnej, współtworzył strategię rozwoju AI w Polsce.

²³ Doktor nauk prawnych, adiunkt na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej oraz badacz w *Cyber and Data Security Lab* na Vrije Universiteit Brussel (VUB).

²⁴ Doktorantka nauk o polityce w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UJ, prowadząca badania na temat polityki UE wobec sztucznej inteligencji z perspektywy stosunków międzynarodowych, członkini grupy badawczej w *Center for AI and Digital Policy* (USA).

Debata: Reforma traktatowa a przyszłość integracji europejskiej

Debata pn. *Reforma traktatowa a przyszłość integracji europejskiej* odbyła się 11 kwietnia 2024 roku na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W ostatnim czasie temat zmian traktatowych stał się kluczowy dla rozważań dotyczących przyszłości UE. Propozycje rewizji traktatów, przedstawione zarówno przez Francję, Niemcy, jak i PE w listopadzie 2023 roku, wywołały różne reakcje wśród państw członkowskich i obywateli UE. Podczas gdy niektórzy podkreślają, że zmiany są konieczne dla sprawnego funkcjonowania UE w obliczu wyzwań, jakie stoją przed nią, inni widzą reformę traktatową jako coś, co może stanowić potencjalne ryzyko dla jedności i stabilności wspólnoty, a nawet potencjalne zagrożenie dla suwerenności państw członkowskich. Co będzie oznaczać reforma traktatowa dla przyszłości integracji europejskiej? Nad tą kwestią debatowali nasi eksperci: dr hab. prof. ucz. Karolina Borońska-Hryniewiecka,²⁵ dr Marzena Guz-Vetter, prof. Janusz Józef Węc,²⁶ oraz dr hab. Marta Witkowska, prof. UW. Debatę moderowała Aleksandra Gnutek – studentka Wydziału Studiów Politycznych i Międzynarodowych oraz członkini Forum Młodych Dyplomatów i KMG UJ, współpracowniczka merytoryczna IPP.

Debata: Podsumowanie wyborów do Parlamentu Europejskiego

Debata pt. *Podsumowanie wyborów do Parlamentu Europejskiego* odbyła się 13 czerwca 2024 r., czyli kilka dni po ogłoszeniu wyników. Eksperci zgromadzeni na WSMiP UJ podzielili się swoimi spostrzeżeniami na temat kampanii informacyjnej, prowadzonej przez media i inne podmioty opiniotwórcze. Podkreślili duży wpływ wydarzeń oraz decyzji rządowych zachodzących wewnątrz państw członkowskich, co odbiło się na frekwencji wyborczą do PE. Omówione zostały wyniki wyborów w różnych państwach oraz czynniki, które na to wpłynęły, podjęte tematy dotyczyły m.in. wzrostu siły partii prawicowych oraz kwestii formowania nowego ugrupowania w PE. Dyskusja na temat przyszłych działań Parlamentu nie wskazywała na bardzo istotną zmianę w jego funkcjonowaniu. Najbardziej intrygującą częścią dyskusji była ta, poświęcona przyszłości polityki migracyjnej oraz związana z implementacją *Europejskiego Zielonego Ładu*. Po tym nastąpiło podsumowanie wyborów oraz poruszona została problematyka rozszerzenia UE w kierunku Bałkanów Zachodnich, Ukrainy oraz reintegracji Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu debaty eksperckiej zostały zadane pytania ze strony publiczności, jak obecnej na sali, tak i osób, uczestniczących online. Prelegentki i prelegenci: dr Małgorzata Fijał,²⁷ dr hab. prof. UJ

²⁵ Profesorka w Instytucie Politologii i członkini *Katedry Jean Monnet* na Uniwersytecie Wrocławskim, wykładowczyni wizytująca w *Centre européen de sociologie et science politique* na Uniwersytecie Paris 1-Panthéon Sorbonne.

²⁶ Kierownik Katedry Studiów nad Procesami Integracyjnymi w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, politolog i historyk, specjalista od integracji europejskiej, zajmujący się m.in. ustrojem UE i reformami traktatowymi.

²⁷ Doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie nauk o kulturze i religii, europeistka, asystentka badawcza w Instytucie Studiów Europejskich UJ w międzynarodowych projektach badawczych w ramach programu *Horyzont Europa*.

Dominika Kasprovicz,²⁸ dr Adam Kirpsza²⁹ oraz dr hab. prof. UJ Krzysztof Koźbiat.³⁰ Debatę moderował Oleh Sabada – student Studiów Europejskich UJ, członek Koła Studentów Stosunków Międzynarodowych oraz Forum Młodych Dyplomatów, współpracownik merytoryczny IPP.

Debata: Powyborcza Unia Europejska

Druga debata powyborcza odbyła się 28 czerwca 2024 r. w Krakowie, w siedzibie IPP. Rok 2024 to czas intensywnych zmian dla UE. Wyniki wyborów do PE nie tylko doprowadziły do znaczących zmian w składzie tej instytucji, ale również rozpoczęły dyskusję na temat obsadzenia kluczowych stanowisk w UE. Te decyzje będą miały istotny wpływ na priorytety w nadchodzącej kadencji. Dlatego też, podczas dyskusji rozmawialiśmy o tym, jak dokładnie będzie wyglądać powyborcza UE oraz jaką rolę w nowym europejskim krajobrazie mogą odegrać parlamenty narodowe. Prelegenci: dr Michał Dulak³¹ oraz dr hab. Marta Witkowska, prof. UW. Debatę moderowała Aleksandra Gnutek.³²

Cykl: Komentarz wyborczy

W ramach działań informacyjno-edukacyjnych kampanii zorganizowano specjalną serię 11 podcastów tematycznych pod tytułem *Komentarz wyborczy*, gdzie eksperci i eksperki dzielili się swoją wiedzą i opiniami na temat aktualnych wydarzeń poprzedzających wybory. Seria *Komentarzy ekspertów* IPP prowadzona jest od 2021 roku przez Bartłomieja Małczyńskiego.

W pierwszym odcinku pt. *Eurowybory a sprawy wschodnie*, udział wzięła dr hab. Agnieszka Legucka,³³ która w trakcie rozmowy omówiła kierunki polityki UE względem wschodnich sąsiadów, a także poruszyła takie tematy, jak poszukiwanie strategii UE wobec Rosji, ewolucja postrzegania postaci prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskigo w ostatnich latach, relacje polsko-ukraińskie, wpływ wyborów w USA na politykę wschodnią Unii oraz sytuację na granicy polsko-białoruskiej.

Odcinek pt. *Dezinformacja w UE* z udziałem dr hab. Marcina Szewczyka, prof. WSiiz w Rzeszowie oraz eksperta *Team EUROPE DIRECT Polska*, poświęcony został problema-

²⁸ Medioznawczyni, profesor Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej, specjalistka w obszarze komunikacji politycznej, populizmu, innowacji społecznych, metodologii w naukach o mediach.

²⁹ Doktor nauk społecznych w zakresie nauk o polityce, adiunkt w Katedrze Studiów nad Procesami Integracyjnymi w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, absolwent studiów prawniczych na Wydziale Prawa i Administracji UJ, autor ok. 50 publikacji oraz ekspertyz.

³⁰ Politolog i historyk, specjalista w obszarze systemów politycznych, polityki zagranicznej i wewnętrznej europejskich mikropaństw i państw Europy Środkowej oraz procesu rozszerzenia UE w kierunku bałkańskim.

³¹ Doktor nauk społecznych w zakresie nauk o polityce, adiunkt w Katedrze Studiów nad Procesami Integracyjnymi w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ.

³² Studentka Wydziału Studiów Politycznych i Międzynarodowych UJ oraz członkini Forum Młodych Dyplomatów i KMG UJ, współpracowniczką merytoryczną IPP.

³³ Profesorka i wykładowczyni w Akademii Biznesu i Finansów *Vistula*, analityczka ds. Rosji w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (PISM) oraz zastępczyni Redaktora Naczelnego czasopisma „Sprawy Międzynarodowe”, ekspertka *Team EUROPE DIRECT Polska*.

tyce dezinformacji i jej zagrożeniom dla demokracji. Profesor Szewczyk omówił istotę działań dezinformacyjnych, główne tematy tych działań, ich kierunki i sposób dotarcia, zarówno zewnętrzne, jak i w ramach Unii Europejskiej. Poruszono też kwestie wpływu dezinformacji na społeczeństwo, jej wykorzystanie przez populistów oraz sposoby ochrony przed nią.

W rozmowie pt. *Eurowybory a Węgry, Francja i Włochy* dr Małgorzata Monika Bonikowska³⁴ opowiedziała o przedwyborczej atmosferze na Węgrzech, we Francji i we Włoszech w kontekście Eurowyborów. Omówiła także istotę wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz podsumowała bieżące wydarzenia w polityce zagranicznej i wewnętrznej Węgier, dokonała analizy kampanijnych działań przedwyborczych we Francji i Włoszech, poruszyła kwestię wpływu kryzysu migracyjnego na postrzeganie polityki unijnej w Europie oraz przedstawiła dominujące tendencje i prognozy związane z nadchodzącymi eurowyborami.

Dr Filip Tereszkiwicz³⁵ w odcinku *Eurosceptycyzm i populizm w UE* zdefiniował i rozróżnił eurosceptycyzm i populizm. Przedstawił również przykłady zagrożeń dla demokracji z nich wynikające oraz omówił ich związek z nowymi mediami i technologiami. W rozmowie poruszono również kwestię zewnętrznie napędzanych i motywowanych eurosceptycznych i populistycznych podejść oraz europejskiego podejścia do demokracji przedstawicielskiej i jej alternatyw, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania populizmowi poprzez aktywne uczestnictwo w życiu obywatelskim i debacie publicznej.

Odcinek pt. *Europejski Zielony Ład*, który wywołał wiele kontrowersji wśród odbiorców, poświęcony został idei EZŁ, jego przyrodniczym uwarunkowaniom, a także edukacji w kontekście przyszłości zielonej transformacji i jej aspektów społecznych. Swojego komentarza udzieliła dr Hanna Schudy,³⁶ która specjalizuje się w transformacji regionów węglowych ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulturowego.

O tym, jak demokracja łączy się z ludzkim dobrostanem i zdrowiem psychicznym, w części zatytułowanej *Demokracja i dobrostan psychiczny* opowiedział dr Piotr Toczyński.³⁷ W rozmowie poruszył on tematykę związaną z wartościami kulturowymi oraz personalnym wymiarem UE w życiu codziennym Europejczyków. Wyjaśnił, dlaczego warto głosować w wyborach do PE (i wszystkich wyborach w ogóle) oraz dlaczego razem żyje się nam lepiej. Dr Toczyński poruszył także tematykę populizmu, dezinformacji oraz budowania poczucia zagrożenia jako wzywań dla zdrowia psychicznego.

W odcinku serii *Komentarz wyborczy*, zatytułowanym *Rozszerzenie UE* i poświęconym

³⁴ Ekspertka *Team EUROPE DIRECT Polska*, politolożka, nauczycielka akademicka i doradczyni rządowa, doktor nauk humanistycznych, specjalistka ds. stosunków międzynarodowych, prezeska Centrum Stosunków Międzynarodowych, wykładowczyni Centrum Europejskiego UW.

³⁵ Adiunkt w Katedrze Studiów Europejskich w Instytucie Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, profesor wizytujący na Wydziale Zrównoważonego Rozwoju i Transformacji Ekologicznej na Uniwersytecie Wschodniego Piemontu oraz ekspert *Team EUROPE DIRECT Polska*.

³⁶ Doktor nauk humanistycznych, absolwentka studiów magisterskich w dziedzinie ochrony środowiska (Wydział Nauk Biologicznych UW), ekspertka *Team EUROPE DIRECT Polska*.

³⁷ Pracownik Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej, kierownik Zakładu Socjologii Mediów i Komunikacji Społecznej, ekspert sieci *Team EUROPE DIRECT Polska*.

problematyce rozszerzenia się wspólnoty, głos zabrała dr Natasza Styczyńska,³⁸ która omówiła procesy rozszerzania się Unii, wymieniła państwa oczekujące na przystąpienie oraz przeanalizowała zagrożenia związane z populizmem i eurosceptycyzmem w kontekście integracji europejskiej. Skomentowała także specyfikę polskiego eurosceptycyzmu oraz porównała nastroje sprzed 20 lat, w czasie akcesji Polski do UE, z obecną sytuacją przed wyborami do PE w 2024 roku.

W odcinku pt. *Co zmieni nasz głos* dr Marzenna Guz-Vetter³⁹ odpowiadała na pytanie dotyczące wpływu pojedynczego głosu w wyborach do PE. Omówiła rolę wyboru posłów do PE, funkcjonowanie PE i Unii Europejskiej oraz jej wymiar personalny. Podkreśliła potrzebę integracji i wspólnej Europy w obliczu wielu kryzysów, argumentując, dlaczego razem jest lepiej. Dr Guz-Vetter poruszyła też tematykę dotyczącą przeciwdziałania populizmowi oraz innych zagrożeń dla demokracji.

O tym, jakie ugrupowania mają szansę na wygraną w wyborach do PE, w epizodzie pt. *Kto wygra wybory?* dyskutował dr Adam Kirpsza. Podczas rozmowy poszukiwał odpowiedzi na pytania: „Po co i dlaczego wybieramy posłów do PE? Skąd można wiedzieć, jaki będzie wynik wyborów? Jakie mogą być układy i koalicje w PE po wyborach? Jak negocjuje się w Brukseli?” Opowiedział również o związkach polsko-niemieckich w unijnej przyszłości.

W komentarzu dotyczącym młodzieży pt. *Młodzi w UE* wziął udział Tobiasz Gajda,⁴⁰ który podzielił się rozważaniami o tym, jak i dlaczego motywować do aktywnego uczestnictwa w życiu politycznym, dlaczego młode osoby powinny iść na wybory (i czemu nie chodzą), czym różni się udział w życiu publicznym młodzieży i starszych obywateli, jakie zagrożenia dla młodych Europejczyków niosą na swoich sztandarach populści i eurosceptycy. Podjął również kwestię współpracy transgranicznej: jak ją ustanawiać i realizować wspólne cele, a także omówił sposoby na przeciwdziałanie dezinformacji w dobie fake-newsów, deep fake'ów i sztucznej inteligencji.

W ostatnim, 11 odcinku serii podcastu *Komentarz wyborczy*, zatytułowanym *Edukacja, komunikacja, transformacja*, głos zabrała dr hab. Małgorzata Molęda-Zdziech,⁴¹ która opowiedziała o istocie wyborów do PE, idei Europejskiego Zielonego Ładu i jego przyrodniczych uwarunkowaniach, o przekonywaniu nieprzekonanych, a także o przyszłości zrównoważonego rozwoju. Podkreśliła znaczenie edukacji dla przyszłości projektu europejskiego, a także podsumowała rolę komunikacji w przekazie płynącym na linii instytucje UE – obywatele.

³⁸ Doktor nauk o polityce, adiunkt w Instytucie Studiów Europejskich. Jej zainteresowania badawcze obejmują region Europy Środkowej i Wschodniej oraz państwa Bałkańskie, eurosceptycyzm i populizm w kontekście integracji europejskiej, zwłaszcza polityki rozszerzenia UE.

³⁹ Europeistka i niemcoznawczyni, publicystka dla polskich i niemieckich mediów, zawodowo związana z Dyrekcją ds. Komunikacji w Komisji Europejskiej, w tym na kierowniczych stanowiskach w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce jako p.o. Dyrektora i Rzeczniczka Prasowa, ekspertka sieci *Team EUROPE DIRECT Polska*

⁴⁰ Doktorant w Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej Uniwersytetu Wrocławskiego, nauczyciel akademicki na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wydziale Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Opolskiego, ekspert *Team EUROPE DIRECT Polska*.

⁴¹ Profesorka SGH, socjolożka i politolożka, kierowniczka Katedry Studiów Politycznych w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym w SGH, ekspertka *Team EUROPE DIRECT Polska*.

Inne działania

Dodatkowo w ramach działań profrekwencyjnych zorganizowano kilka wydarzeń stacjonarnych, w tym dwa stanowiska w gminach do 50 000 mieszkańców – w Miechowie (28 kwietnia 2024 r.) oraz Charsznicy (26 maja 2024 r.), podczas których pracownicy IPP udzielali mieszkańcom informacji o nadchodzących wyborach do PE oraz rozdawali materiały edukacyjno-informacyjne dotyczące UE. Ponadto, 9 maja 2024 roku Instytut we współpracy z WSMiP UJ współorganizował obchody Dnia Europy. Z okazji 35. rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 r., ustanowionego *Dniem Wolności i Praw Obywatelskich*, w Nowej Hucie na Skwerze Budowniczych Nowej Huty zostało zorganizowane stacjonarne stoisko informacyjno-edukacyjne dotyczące wyborów europejskich.

Uzupełniającym elementem działań profrekwencyjnych była kampania mailingowa do zmapowanych interesariuszy z informacjami o nadchodzących wyborach. Wśród odbiorców znalazły się m.in.: jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, kluby seniorów, szkoły, koła naukowe, punkty *EUROPE DIRECT Polska*, itp. Także w ramach kampanii mailingowej te podmioty były zachęcane do udostępniania przygotowanych przez IPP materiałów promocyjno-informacyjnych dotyczących wyborów (artykuł na stronę internetową, plakat, ulotka, pakiet grafik). Działanie to doprowadziło do efektu multiplikacji i udostępniania informacji o nadchodzących wyborach na stronach kilkudziesięciu jednostek samorządu terytorialnego.

Działaniem podsumowującym kampanię społeczną był promowany komunikat z podziękowaniem dla wszystkich osób, które zagłosowały w wyborach do PE, połączony z zachęceniem do wzięcia udziału w anonimowym badaniu ankietowym. Celem ankiety było zebranie informacji na temat postrzegania procesu wyborczego, oceny organizacji wyborów, ich jakości i przejrzystości, oraz efektywności działań profrekwencyjnych, prowadzonych przed wyborami przez PE oraz podmioty trzecie. Pytania ankietowe miały charakter zarówno zamknięty, jak i otwarty. W badaniu wzięło udział 1 000 osób, a raport z badania ankietowego w najbliższym czasie zostanie opublikowany na stronie internetowej Instytutu <http://ipp.expert>.

Podsumowanie

Seria *Komentarzy wyborczych* i wydarzeń, w skład których weszły konferencje i debaty, spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem środowiska i rezonowały w przestrzeni mediów społecznościowych oraz podczas dyskusji uczestników biorących w nich udział w formie zdalnej i stacjonarnej. Dziesiątki podmiotów, do których skierowana była kampania, wykorzystaty przesłane materiały dotyczące wyborów. Komponent edukacyjny kampanii przyczynił się do zwiększenia świadomości obywatelskiej na temat życia w społeczeństwie demokratycznym, co w dłuższej perspektywie czasowej może przyczynić się na zwiększenie partycypacji obywatelskiej w Polsce oraz w Europie.

Kampania w statystykach:

- ogólny zasięg działań komunikacyjnych – ponad 1 000 000 użytkowników,
- ponad 60 000 odbiorców kampanii mailingowej,
- 1000 respondentów w powyborczym badaniu ankietowym,
- ponad 700 bezpośrednich uczestników wydarzeń,
- 261 osób zarejestrowanych na oficjalnej platformie PE together.eu,
- 13 wydarzeń stacjonarnych, online i hybrydowych,
- 11 odcinków podcastu *Komentarz wyborczy*,
- dziesiątki odniesień do materiałów przygotowanych przez IPP w mediach społecznościowych i na stronach internetowych podmiotów trzecich.

Wszystkie działania zostały zrealizowane w ramach *European Parliament Elections 2024 Awareness Campaign* i były sfinansowane ze środków UE na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr COMM/SUBV/NAT/2024/E/101160418. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Parlamentu Europejskiego. Unia Europejska ani Parlament Europejski nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Anna Biloboka – mgr, absolwentka studiów magisterskich w dziedzinie zarządzania publicznego (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ), koordynatorka projektów, specjalistka ds. pisanie wniosków dotacyjnych oraz członkini zespołów projektowych na różnorodnych stanowiskach w IPP. Zainteresowania badawcze obejmują kwestie aktywności obywatelskiej, demokracji partycypacyjnej i deliberacyjnej, zwłaszcza praktyczny wymiar innowacyjnych narzędzi deliberacyjnych.

Anna Biloboka – Master of Public Management (Faculty of Management and Social Communication at Jagiellonian University), project coordinator, grant writer and a member of project teams in various positions at the Institute of Public Policies. Her research interests are focused on issues of civic activism, participatory and deliberative democracy, especially the practical dimension of innovative deliberative tools.

Bartłomiej Matczyński – absolwent Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, student studiów magisterskich w Katedrze Porównawczych Studiów Cywilizacji, koordynator projektów, członek zespołów projektowych na różnych stanowiskach w IPP. Jego zainteresowania badawcze obejmują teorię demokracji deliberacyjnej, deliberacje w kontekście policentrycznej teorii demokracji i studiów postkolonialnych. Organizator/prowadzący wielu podcastów i konferencji.

Bartłomiej Matczyński – Graduate of the Faculty of Philosophy of the Jagiellonian University (2023), master's student at the Centre for Comparative Studies of Civilisations, project coordinator at the Institute of Public Policies, a member of project teams in various positions at IPP. His research interests are focused on deliberative democracy theory, especially deliberation in the context of polycentric democratic theory and postcolonial studies. He organised numerous podcasts and conferences.